

GENRE: Bibelstudier

TITEL: Inde eller ude?

INTRODUKTION

Dette er syvende oplæg af ti i serien "Galaterbrevet". I bliver ledt gennem Gal 4,21-5,1, som på mange måder er en udfordrende bibeltekst, fordi Paulus vender op og ned på tingene. I kommer bl.a. til at drøfte emner som slægtskab, frelsesvished og frihed.

FORFATTER: Daniel Præstholtm
VARIGHED: 90 minutter

ALDERSGRUPPE: 17-30+
SESSION: 7 af 10

Kort beskrivelse

Dette er syvende oplæg af ti i serien "Galaterbrevet". I bliver ledt gennem Gal 4,21-5,1, som på mange måder er en udfordrende bibeltekst, fordi Paulus vender op og ned på tingene. I kommer bl.a. til at drøfte emner som slægtskab, frelsesvished og frihed.

Indledning

Allerførst skal det siges, at den tekst, som I lige om lidt skal arbejde med, ikke er let at blive færdige med endsige at forstå.

Når det er sagt, så viser Paulus os her, hvor godt han kender Gammel Testamente (GT), og hvordan han har en helt særlig indsigt i Guds frelsesplan, hvilket han også viser andre steder (se fx Rom 9-11).

Igen som tidligere er fokus på, hvordan man bliver arving til Gud, hvilket han også har været inde på tidligere i brevet (Gal 3,26-4,11). Det handler om at være barn af løftet, Abrahams sande slægtninge.

Indled med at læse Gal 4,21-5,1 sammen. Hvad er det mest mystiske, du får øje på i teksten?

Bøn

"Til den frihed har Kristus befriet os. Stå derfor fast, og lad jer ikke atter tvinge under trælleåg!" (Gal 5,1)

Brug tid på at takke Gud for troen på Jesus. Det er ikke en selvfølge, at I tror, men det skyldes, at Helligånden virker i jer. Bekend nu for Gud, at I er syndere, som ofte går jeres egne veje. Bed ham om tilgivelse. Slut af med at bede Helligånden om vejledning til at forstå den tekst, som I skal til at læse.

Slut evt. samlingen med et lidt længere bedemøde.

Hoveddel

Før I går i dybden med dagens tekst, skal I læse nogle tekster i GT, som er dem, der danner baggrund for Paulus' udlægning.

Baggrundshistorien (1 Mos 16,15-16; 21,1-2)

Som vi var inde på i det femte oplæg, så havde Abraham fået et løfte om at blive et folk, og at han skulle blive til velsignelse for alle folkeslag (1 Mos 12,1-3). For at dette skulle kunne lade sig gøre, ville det kræve, at hans kone, Sarah, fik en søn.

Da Abraham får dette løfte, er han 75 år gammel (1 Mos 12,4), og der går nu lang tid, hvor der ikke rigtig sker andet, end at Gud igen og igen bekræfter det.

Dette medfører, at Sara bliver utålmodig og i stedet for at vente på, hvordan Gud vil opfylde sit løfte, tager hun sagen i egen hånd. Hun tager derfor sin trælkvind Hagar og giver hende til Abraham, så han kan have sex med hende, og de på den måde kan få en søn. Det sker, og Hagar føder sønnen Ismael.

- Hvorfor kan det være svært at vente på Gud?
- Hvad gør du, når du er utålmodig over for Gud?

Da der er gået 24 år, kommer Gud til Abraham i Mamre, og der giver han ham følgende løfte: "Næste år ved denne tid kommer jeg tilbage til dig, og så har Sara en søn." (1 Mos 18,14). Da året er gået opfylder Gud dette løfte, og Sara føder Abraham sønnen Isak, som bliver stamfader til jøderne. Abraham er 100 år, da dette sker (1 Mos 21,5).

Hagar og Sara (Gal 4,21-27)

Paulus indleder teksten med at henvende sig til dem, "der vil være under loven" (vers 21), dvs. både "dem, der forvirrer" menigheden med snakken om lovgerninger og omskærelse, men også de galatere, som tror, at de skal lægge noget til Kristi frelsesgerning. Hvis de vil være under loven, så må de også forstå, hvad loven siger. Her tænker Paulus på loven som Torahen, dvs. Mosebøgerne. Herefter genfortæller han i vers 22-23 kort om Hagar og Sara, som vi har været inde på i forrige afsnit, og som jo er beretninger fra loven.

I vers 24 og frem kommer han nu med en udlægning, som helt sikkert har provokeret modtagerne - særligt de jødekristne modstandere, der forvirrer menigheden. Tolkningen skal ifølge Paulus forstås "billedligt", og de to kvinder er to pagter.

Trælkvinden Hagar forbinder han nu med Sinaj-bjerget, som er der, hvor Moses i sin tid får loven givet af Gud (2 Mos 19-20), og videre i vers 25 kobler han dette med "det nuværende Jerusalem". Det er denne kobling, som modtagerne helt sikkert har fundet provokerende, for som jødekristne har de brystet sig af at være i familie med Isak, Abrahams ægte søn, men nu siger Paulus, at de er børn af Ismael, og dermed er de trællebørn.

Overfor denne første pagt, siger han nu i vers 26 og med et citat fra Es 54,1, at vi, dvs. de kristne og dermed også de kristne galatere, har Sara til moder, og det er "det himmelske Jerusalem", og det betyder, at de er frie.

- Hvad tænker du om Paulus' argumentation?
- Prøv med egne ord at beskrive, hvad der kendetegner de to pagter.

Ismael blev født efter "naturens orden", mens Isak blev født ved "et løfte" (vers 23), og det er dette, som er grundlaget for Paulus' argumentation. Modstanderne, som vil have at galaterne skal lade sig omskære, fokuserer på dette, fordi de mener, at det er vigtigt, at være i slægt med Isak - naturligt set - og det er omskærelsen for dem et tegn på.

Men det er ikke det, det handler om ifølge Paulus. I stedet handler det om, at man har del i løftet, altså løftet givet til Abraham. Paulus har været inde på dette tidligere i brevet, nemlig i kapitel 3, hvor han pegede på, at det var ved løftet, at Abraham blev gjort retfærdig og ikke ved loven. Troen på løftet frelser - ikke lovgerninger!

Løftets børn er frie (Gal 4,28-5,1)

Fra vers 28 henvender Paulus sig nu til galaterne med et "brødre", og minder dem om, at de jo ikke er børn af Hagar, men er børn "i kraft af et løfte". Dermed siger han, at de skal lade være med at sætte deres lid til omskærelsen eller andre lignende gerninger, for det er ikke dem, der frelser.

Paulus oplever, at hans modstandere i galatermenigheden, som på mange måder minder ham om de "indsnegne falske brødre" (Gal 2,4), som stod op imod ham i Jerusalem, nærmest er efter ham, og dermed også efter de galatere, som ikke vil lade sig omskære. Paulus fortsætter med at tolke denne situation ud fra beretningen om Hagar og Sara, og citerer lidt voldsomt fra 1 Mos 21,10: "Jag denne trælkvinde og hendes søn bort, for trælkvindens søn skal ikke arve sammen med den frie kvindes søn."

Der er meget på spil for apostlen, for det handler om frelse eller fortabelse. Enten arver man, fordi man har del i løftet, eller også går man fortabt, hvis man mener, at man skal gøre gode gerninger selv for at gøre sig god nok. Enten er man inde eller ude.

- Hvad tænker du om, at der er to udgange efter døden: frelse eller fortabelse?
- Hvordan snakker du med andre, både kristne og ikke-kristne, omkring alvoren bag dette?
- Hvordan får man frelsesvished?

I Gal 5,1 opsummerer Paulus nu lidt slogan-agtigt, at det er denne frihed, dvs. friheden fra at skulle opfylde loven og gøre os fortjent til frelsen, Kristus har befriet galaterne til. Verset fungerer på den ene side som en opsummering af det forrige, men leder også videre mod det han fortsat skriver i kapitel 5.

- Hvordan står man fast og undgår at komme under trælleåg igen?

Anvendelse

Teksten har været lidt kringlet i dag, men for at undgå, at den blot bliver en hovedpine for jer, så sid lige et par minutter hver for sig og tænk over, hvilken pointe du mener, der har været vigtigst i dagens oplæg og samtale.

- Hvordan bliver Paulus' ord i dagens tekst til liv for dig?
- Hvilket ord vil du tage med dig som huskeord fra i dag?